АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФУНЦІОНУВАННЯ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ В СУЧАСНОМУ ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції

21–22 травня 2026 р.

ESSENTIAL ISSUES OF LANGUAGE AND LITERATURE FUNCTIONING IN MODERN POLYCULTURAL SOCIETY

Proceedings of the Xth international scientific-practical conference

21–22 May 2026

Запоріжжя, 2026

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Мукачівський державний університет
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Приватна установа «Інститут прикладної педагогіки»
Житомирський державний університет імені Івана Франка
ГО «Прогресильні»
Бюро перекладів TUE-Translate
Liepaja Academy of Riga Technical University (Latvia)
Stefan cel Mare University of Suceava (Romania)
Konstantin Preslavsky University of Shumen (Bulgaria)
Public Organization «Mittetulundusühing VitaTiim» (Estonia)
Georgetown University (USA)
Escola Secundária Fernando Lopes Graça (Cascais, Portugal)
Institute of Lithuanian Scientific Society (Lithuania)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФУНЦІОНУВАННЯ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ В СУЧАСНОМУ ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції

21–22 травня 2026 р.

ESSENTIAL ISSUES OF LANGUAGE AND LITERATURE FUNCTIONING IN MODERN POLYCULTURAL SOCIETY

Proceedings of the Xth international scientific-practical conference

21–22 May 2026

Запоріжжя, 2026

УДК81'24:316.74(06)

Рекомендовано до друку
Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 17 від 23.06.2026 р.)

Редакційна колегія:
Наталя Фалько – доктор психологічних наук, професор;
Наталя Глебова – доктор соціологічних наук, професор;
Тетяна Сіроштан – кандидат філологічних наук, доцент;
Юлія Надольська– кандидат педагогічних наук, доцент;
Сергій Пачев – кандидат історичних наук, доцент;
Олег Предместников – доктор юридичних наук, професор;
Тетяна Коноваленко – кандидат педагогічних наук, доцент;
Зоя Митяй – кандидат філологічних наук, доцент;
Людмила Афанасьева – кандидат філософських наук, доцент.

А43 Актуальні проблеми фунціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 21–22 травня 2026 р.). Запоріжжя: Видавництво МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2026. 340 с.

У збірнику оприлюднено матеріали учасників конференції «Актуальні проблеми фунціонування мови і літератури в сучасному полікультурному суспільстві», яка відбулася 21–22 травня 2026 р.

Збірник призначено для наукових працівників, студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів різних рівнів.

У тезах збережено орфографію та пунктуацію авторів.

За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність покладається на авторів.

УДК 81'24:316.74 (06)
© Авторський колектив, 2026

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ГНОСЕОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО МОВОЗНАВСТВА 11

Дємєнєва О. В., Камишова Т. М. Методологічний інструментарій дослідження сучасного політичного дискурсу: лінгвістичний аспект ……11

Зигало Є. А. Мовна рефлексія в інтернет-просторі.....15

Журавель І. В. Особливості використання складних речень у художній прозі Василя Слапчука …… 18

Котенко О.В. Стилістична функція конотативної лексики у творах Ірен Роздобудько …….. 23

Кравченко О. Л., Куцевська О. С. Джерела слоганів брендованої продукції українських онлайн-медіа як відображення редакційної політики …… 28

Митяй З. О. Маркування гендерної чутливості фемінітивів у сучасному мовленні ……35

Сіроштан Т. В. Твори А. Крісті як джерело вивчення лексики детективного жанру ……..39

Стрельнікова В.О. Лінгвістична репрезентація сексизму в сучасній англійській мові 43

СЕКЦІЯ 2. ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ У СУЧАСНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ДИСКУРСІ: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ІНТЕРПРЕТАЦІЯ 46

Білобровська К. О. «Рубікон» персонажів творів Б. Антоненка-Давидовича……46

Жигоренко І. Ю. Нові імена в німецькій літературі: Тіян Сила ……..52

Колесникова Л. Л. Вербалізація концепту «дім» у народнопісенному дискурсі ……..56

Колінько О. П. Українська література і глобалізація: pro et contra ……..59

Мажара Н. С. Своєрідність позицій наратора у спогадах Д. Стельмаха «Скелети в письменницьких шафах» ……..64

Огульчанська О. А. Між коханням і архівом: онтологія речей і суб'єктивного часу в романі Орхана Памука "Музей невинності" …….....69

Татарган В. О. «Пісня про рушник» А. Малишка: гендерний аспект музичної інтерпретації поезії 72

Толстеньова Я. С. Трансформація художнього слова в сучасній музиці (на прикладі вірша В. Симоненка «Ти знаєш, що ти – людина») 75

Khalabuzar O. Comparative analysis of phonetic and stylistic features of the political rhetoric of Donald Trump and Kamala Harris …… 79

СЕКЦІЯ 3. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ НАВЧАННЯ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ 83

Байтерякова Н. Ю. Лексичний компонент і перекладацькі стратегії викладання теми "Human Rights" для студентів-філологів ……..83

Бутрим О. В. Створення ситуацій успіху на уроках англійської мови …..88

Воровка М. І. Культура професійного мовлення викладачів і викладачок як складник педагогічної майстерності ……...91

Глазкова І. Я., Михальова М. С. Від тривоги до залученості: соціально-емоційне навчання у вивченні мов ……..93

Кардашова О. Г. Гейміфікація навчання англійської мови із застосуванням ШІ-технологій ……...97

Кравчук А. В., Сірошган Т.В. Роль інтерактивних завдань з риторики на уроках української мови в старших класах……..……102

Лемещенко-Лагода В. В. Метод TBL як засіб формування іншомовної професійної компетентності здобувачів економічних спеціальностей ……105

Myroievska A., Nadolska Yu. The use of YouTube video hosting as a means of lexical semantization in English lessons for senior students ……109

Надольська Ю.А., Єпіфанцева Л.А. Розвиток креативного письма здобувачів у процесі вивчення німецької мови в закладах вищої освіти 112

Нищета В. А. Ключова компетентність навчання впродовж життя в новій українській школі й мовленнєва основа її 115

Поповська К. М. Гейміфікація як засіб формування іншомовної граматичної компетентності старшокласників ……121

Сверлович В. І., Надольська Ю. А. Розвиток писемної компетентності старшокласників у процесі навчання англійської мови з використанням блогових технологій ……125

Сєчіна Т. В. Внутрішньопредметні й міжпредметні зв'язки у навчанні в профільній середній школі виражальних риторичних засобів ……130

Хоменко Н. Д. Рок-музика як інноваційний ресурс у формуванні іншомовної комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти ……..135

Шершньова О.В. Викладання української мови в умовах полікультурного середовища: інноваційні підходи ……..138

СЕКЦІЯ 4. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ 142

Баранцова І. О. Особливості англійської літератури XX–XXI століть та проблеми її перекладу 142

Бєляєв А. О., Камишова Т. М. Локалізація відеоігор як різновид аудіовізуального перекладу 145

Зіненко Н. В. Teaching consecutive interpretation as a technique for multilevel events 149

Кадуліна І. С., Камишова Т. М. Перекладацькі трансформації у перекладі правових актів ЄС у сфері оподаткування……..152

Камишова Т.М. Структура термінополя «CRIMES» та перекладацькі підходи до його відтворення 159

Приходько І. М. Види асиметрії у міжкультурній комунікації 162

Сахацька О. О. Проблеми перекладу в сучасному суспільстві та їх вплив на медіаграмотність учнів закладів загальної середньої освіти ……..168

Стародуб А. А., Камишова Т. М. Метафора та її переклад у романі В. Е. Шваб «Незриме життя Адді Лярю»: перекладознавчий аналіз ……171

СЕКЦІЯ 5. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ СТУДІЇ У ФОКУСІ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК 175

Avramenko R. V. Feminatives in the Ukrainian language as a tool of gender sensitivity and European integration: experience of teaching foreign languages …...175

Асанова О. В. Європейські освітні стандарти у підготовці майбутніх учителів початкової школи ……179

Береговий А. Д. Інтеграція STEM-освіти в початковій школі: європейський досвід та українські перспективи ……...183

Bespalova N. S. The European integration vector of primary education development in Ukraine ……186

Havrylenko R. S. AI, VR, AR in the EU: best EU practices for Ukraine …….190

Галь Б.О. Зауваги до класифікації «додержавних політичних спільнот» М. ван Кревельда 193

Голуб О. В. Англомовні тексти як інструмент виховання ключових європейських цінностей у старшій школі ……197

Гончарова О. А., Маслова А. В. Модуль Жана Моне як інструмент поширення європейських цінностей у вищій педагогічній освіті України 201

Goriachkin P. Development and implementation of software for industrial Wi-Fi network monitoring ……...204

Гулевич І.С. Сучасні кіберзагрози веб-додатків: європейський контекст..206

Гулевич С. Ю. Flutter vs React Native: європейський контекст кросплатформної розробки ……...….209

Zaretskyi R. D. Enterprise personnel development under conditions of Ukraine`S European integration ……214

Коноваленко Т. В. Потенціал міжнародних проєктів щодо вдосконалення міжкультурної комунікації і полікультурного освітнього контексту 218

Крилова А.М., Шкода Н.А. Цифровізація музейної освіти: європейський досвід та українські практики ……221

Lukianova M. I. Gamification in education as a tool for engaging students: experiences from European Union countries ……225

Маслова М.М. Євроінтеграційні процеси як чинник формування ціннісних орієнтацій молоді 229

Нікітічев Д. В. Роль учителя у реалізації дитиноцентрованого навчання: європейський досвід ……...233

Пачев С. І., Пачева В. М. Роль Вишеградської групи у євроінтеграції Польщі, Словаччини, Угорщини та Чехії ……237

Подшивалкіна В. Російськомовний дискурс на пострадянському просторі: соціологічне дослідження випадку ……240

Помазан Д.Ю. Проблематика деколонізації, культурного релятивізму та прав людей під час викладання історії Європейського Союзу 245

Примін А. М. Джузеппе Мацціні як ідеолог італійського націоналізму …248

Прудіус О. Л. Вплив європейських цінностей на суспільно-політичні процеси Галичини під час "Весни народів" ……..251

Романова В.В. Інноваційні підходи до навчання іноземної мови в початковій школі: європейський досвід 254

Самойлов С. М. Гейміфікація навчання як новітня європейська практика ……...257

Степаненко К. А. Розвиток англомовної компетентності в говорінні старшокласників: порівняльний аналіз державних стандартів України та CEFR 260

Тахтарова М. Г. Формування англомовної лексичної компетентності старшокласників відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти ……257

Федюніна О.І. Європейські цінності як мета і ресурс підготовки сучасного вчителя української мови та літератури 268

Шубін Є.О. Педагогічні підходи до формування цифрової компетентності здобувачів професійної освіти в умовах євроінтеграції 271

СЕКЦІЯ 6 ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОВИ Й ЛІТЕРАТУРИ В СУЧАСНОМУ ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ 275

Андрющенко О. Ю., Вишневський О. О. Мова як простір гідності, гуманізму та життєстійкості в умовах війни: соціально-філософський вимір...275

Глебова Н. І., Синягівська В. Г. Полікультурне суспільство та технології життєстійкості: мовні, соціальні та екологічні виміри в умовах війни …….282

Глинська Л. Ф., Горностай Д. В., Черненко Є. О. Мова як філософсько-правовий чинник збереження ідентичності в умовах війни та вимушеного переміщення ……286

Глушков Д. В. Вплив алгоритмічних фільтрів на трансформацію мовної комунікації та когнітивну автономію суб'єкта в епоху постправди …….290

Дурдо О.І. Інформаційна війна в Україні: філософсько – правові аспекти впливу на суспільну свідомість 293

Знаменський Д. Трансформація свідомості людини і суспільства в умовах війни: філософсько – правовий аспект 297

Кашпрук Ю. М. Ромська громада Вінницької міської територіальної громади: між традицією, викликами та шляхом до інтеграції ……..301

Макодрай П.А. Житлова політика незалежної України: філософсько-правові засади та механізми реалізації ……..307

Нікітенко О. І., Журавель В. В. Журавель І. В., Кримчанін Б. А. Нормативно-правове регулювання реалізації мовної політики у сфері забезпечення державної безпеки України правоохоронними органами 311

Порубянський А.В. Феномен голодомору в Україні: філософсько-етичний аналіз 315

Предместніков О.Г. Адвокатська діяльність у сучасному суспільстві: філософсько – правовий вимір.....319

Скребовська С. В., Ігольников О.Є. Етика цитування: правове забезпечення оригінальності в наукових дослідженнях у сучасному цифровому просторі ...323

Ступін Н., Глинська Л. Сучасні проблеми православно-церковного життя в Україні ……..……326

Цибульський І., Афанасьєва Л. Релігійна етика як предмет філософської рефлексії ……..……329

Цюрупа М. В. Мовне середовище і мовна культура – фактори здорового духовного життя суспільства …….322

Чичановський І. О. Триєдина ідентичність як філософсько-правовий механізм збереження соціокультурної цілісності в умовах війни ……..338

Шевчук А.В. Формування освіченого громадянства в Україні: філософсько–правові засади та європейські цінності .....342.

О. Л. Кравченко
О. С. Куцевська
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

ДЖЕРЕЛА СЛОГАНІВ БРЕНДОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ОНЛАЙН-МЕДІА ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ РЕДАКЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Актуальність дослідження джерел слоганів брендованої продукції українських онлайн-медіа зумовлена активним використанням мерчу в диверсифікації доходів ЗМІ, промоції, формуванні спільноти й популяризації редакційних цінностей. Товари, оформлені за допомогою елементів айдентики медіа, перетворюються на засіб комунікації між періодичним виданням і його аудиторією. Особливу роль у цьому процесі відіграють слогани, які в стислій і емоційно насиченій формі вербалізують редакційну політику, суспільні пріоритети й ідентичність медіа. Вивчення шляхів походження коротких мовних формул мерчу допомагає простежити, як ЗМІ перетворюють актуальні інформаційні приводи, вислови відомих людей, редакційні наративи та ін. на елементи брендової культури, котрі формують емоційний зв'язок із читачами, транслюють цінності свободи слова, солідарності, пам'яті, стійкості й громадянської відповідальності, робить їх зрозумілими та впізнаваними для аудиторії.

Вибір джерел слоганів для мерчу зумовлений метою і принципами діяльності медіа – ці формули в концентрованому вигляді покликані передавати цінності онлайн-видання, ілюструвати ключові тематичні пріоритети медіа його інтерпретацію подій і тих наративів, які редакція вважає суспільно важливими. На футболках від проєкту «Локальна історія» розміщено вислови історичних діячів – *«Лиш боротись – значить жить»* Івана Франка та *«Наша сила в нас самих»* Івана Боберського. Слогани продовжують місію проєкту, що складається

з мультимедійної онлайн-платформи localhistory.org.ua, видавництва, науково-популярного глянцевого журналу, – осмислювати українську історію як джерело сучасної ідентичності, сили й суспільної стійкості: «Для нас основною цінністю є українська ідентичність – те, заради чого треба знати та розуміти минуле. Прагнемо руйнувати міфи та стереотипи, породжені не лише окупаційними владами, а й окупованим суспільством. Бачимо українську історію яскравою та живою, яка надихає на успішне майбутнє» [6]. Слогани мерчу підкреслюють інтелектуальну основу «Локальної історії», її просвітницьку місію і зв'язок із українською класичною думкою.

Утілювати один із центральних тематичних напрямів релокованого бахмутського Вільного Радіо – збереження локальної пам'яті й регіональної ідентичності – покликаний слоган його мерчу, узятий із вірша В. Сосюри «Донеччино моя!»:

«Донеччино моя, моя ти батьківщино,

тобі любов моя і всі мої чуття».

У матеріалах онлайн-медіа Донбас постає не лише як територія бойових дій, а як простір із власною історією, культурою, традиціями й людьми. Слова видатного донеччанина про любов до регіону виконують роль емоційної противаги воєнному дискурсу руйнування й утрати: «Мерч від Вільного Радіо – це про Донеччину, яку видно. Донеччину, яка не тільки про війну, обстріли та руйнування. Це про дім, символи, пам'ять, досвід, людей, спогади і надії. З іншого боку, наш мерч – це спосіб показати, що для вас Донеччина важлива, ви звідти або пов'язані з нею іншим способом. Без зайвих пояснень, слів чи чогось іншого. Це про відчуття приналежності до спільноти, яка фізично розкидана по різних регіонах України та світу. Такий собі знак для своїх» [4]. Апеляція до почуттів любові, прив'язаності, відповідальності за свій регіон пояснюється також тим, що онлайн-видання значну увагу приділяє людським історіям, переживанням мирних мешканців, темам дому, пам'яті, вимушеного переселення та відновлення зв'язку з рідним краєм.

Іншим прикладом літературного твору як підґрунтя слогану брендованої продукції постає мерч «Української правди», постійним символом якої залишається Дон Кіхот з роману М. Сервантеса. Цей герой утілює головні принципи медіа – незалежність, принциповість і готовність протистояти неправді, тому й брендовані речі з айдентикою «Української правди» створювалися «для тих, хто вірить у місію Дон Кіхота: захищати справедливість та вступати в бій, коли вона порушується» [9]. Логічно, що вислів для першого мерчу онлайн-видання взято з твору про лицаря-ідеаліста, котрий бореться за добро, справедливість та високі мрії: *«Кожен з нас – син своїх справ»*. Мовна формула органічно вписуються в бренд і редакційну політику ЗМІ, акцентуючи на особистій відповідальності людини. Для медіа, яке позиціонує себе як незалежне суспільно-політичне видання й значну увагу приділяє журналістським розслідуванням, боротьбі з корупцією й контролю влади, така фраза набуває виразного ціннісного звучання.

Джерелом слогану *«Якщо ви і ми, то це всіх»* іншого мерчу «Української правди» стало публічне звернення В. Зеленського до лідера гурту «Океан Ельзи» С. Вакарчука у 2018 р.: «Цього дня у мене лише одне запитання. Славо, ну що. Ти “так” чи “ні”? Тому що, якщо ти залізно “так” чи точно “ні” – ну тоді і я. <…> Просто якщо ти і я – то це ми, розумієш? А якщо ми – то це всіх» [3]. Слоган від ініціатора мерчу журналіста-розслідувача Михайла Ткача закликає до спільної відповідальності й колективної дії: «За останні три роки наша робота призвела до звільнення та кримінального переслідування десятків топпосадовців. Але тільки разом ми можемо і зобов’язані зробити більше. Тому підтримайте журналістику, яка несе зміни, та зробіть свій внесок в об'єктивне інформування суспільства» [5]. Пояснення медійника представляє журналістику не як відокремлену професійну діяльність, а як спільну справу редакції й суспільства й логічно продовжує словесне оформлення попереднього мерчу цього онлайн-видання, за яким цінність людини визначається її вчинками. Використання займенників *ви* і *ми* стирає дистанцію між редакцією й читачами, формує відчуття спільноти, зацікавленої в позитивних змінах в українському суспільстві.

Слоган ще одного мерчу «Української правди» – *«По кабакам не шлятись. З криміналітетом не зустрічатись»* – є прикладом використання ситуативної комунікації, побудованої на іронії, актуальному інформаційному приводі й упізнаваності журналіста. Фраза походить із внутрішніх повідомлень правоохоронців під час роботи Михайла Ткача у Львові над матеріалом «Як родина співробітника Бюро економічної безпеки стала мільйонерами»: «У дні роботи нашої знімальної групи в місті в робочих чатах правоохоронних органів народились фрази: *"По Львову працює журналіст Михайло Ткач. Командо, по дорогих кабаках не шлятися"* або *"Транспортна дисципліна. З криміналітетом не зустрічатись"* [курсив автора. – *О. К., О. К.*]» [2]. Розмовність слогану робить його емоційно сильним і легко впізнаваним, наближує до мови інтернет-культури й мемів. Стилістична невимушеність фрази розрахована на коло читачів, які розуміють контекст, тому придбання мерчу символізує залученість до спільноти, котра підтримує незалежні журналістські розслідування.

Джерелом слогану мерчу *hromadske «Смішно, але не весело»* стала фраза з репортажу цього медіа періоду повномасштабної російсько-української війни. Члени редакційного колективу пояснювали, що дизайн футболки художника Олеся Дереги і вислів передає «суміш абсурду й реалій нашого часу»: «Щодня ми тримаємося між іронією й втомою, між любов'ю до життя й гнівом на війну. Через гумор та щирість. Через одне одного» [1]. Цитата з журналістського матеріалу, побудована на контрасті, відбиває спільний емоційний досвід українців, коли абсурдність подій часто викликає одночасно сміх і виснаження.

Досвід суспільної солідарності українців, визначальний для українського інформаційного й громадянського простору під час Революції Гідності та початку російської агресії, став основою для складання слогану *«Якби не ви, то б і не ми»* брендової футболки від *hromadske*. У мерчі розкривається ідея взаємозалежності суспільства, медіа й держави: «Без свідомих громадян 2013-2014 років не було б країни, якою ми є сьогодні. Без військових – не було б тилу й життя під українським прапором. Без довіри читачів і глядачів не було б hromadske. Щоб нагадувати про цей зв'язок щодня, ми запускаємо нову лінійку

мерчу» [7]. Слоган також відображає редакційну політику *hromadske*, орієнтовану на суспільно важливу журналістику, підтримку демократичних цінностей і тісну взаємодію з аудиторією.

Джерелом мовних формул брендованої продукції може виступати регіональна символіка й локальна ідентичність, як у мерчі релокованого луганського періодичного видання «Реальна газета» або регіонального медіа «Доступ. Медіа» (м. Кропивницький). У слогані першого мерчу *«Де не закінчуються абрикоси»* використовується образна, майже поетична формула, яка апелює до пам'яті, дому й відчуття приналежності. Абрикоси – упізнаваний культурний і побутовий символ Донбасу, тому згадка про них викликає асоціації з дитинством, літом, домашнім простором і мирним життям. Представляючи першу брендовану продукцію свого медіа О. Фетісова пояснювала: «Абрикос – символ Луганська. По всьому Донбасу безліч цих дерев, які щовесни перетворюють вулиці на біле море. Абрикосові дерева були одними з перших, що починали зацвітати, і були беззаперечним доказом приходу весни. <…> Їх було настільки багато, що ними заповнювали всі тази та дитячі ванночки, а переробкою фруктів займалася вся родина» [10]. Крім того, для редакційного колективу абрикоси утілюють образ Донбасу як українського прикордоння – простору культурного й цивілізаційного спротиву, позначають територіальної й ціннісної межі: «Абрикосові посадки тягнуться аж до російського кордону. Бо там, де не ростуть абрикоси, починається Росія. Абрикоси м'які, приємні на дотик з трохи пухнастою шкіркою, але з твердою – як вугілля – кісточкою. Абрикоси – це фронтир між цивілізованим світом та імперською Росією, чия ідеологія – загарбати чужі території» [10]. Таким чином, слоган мерчу, з одного боку, ілюструє ключові тематичні пріоритети медіа – збереження локальної ідентичності, а з іншого, переосмислює регіон як частину українського культурного середовища й кордон між двома цивілізаційними моделями.

Джерелом мовної формули мерчу «Доступ. Медіа», що складається зі сталої частини *«Закохані у Кропивницький»* і змінної складової – *«Театр корифеїв», «краєзнавчий музей», «будинок Вайсенберга», «лікарня Гольденберга»* та

«будинок Пауленка», є локальний патріотизм і повсякденний міський досвід, про що свідчить пояснення редакції: «Ми багато років пишемо про Кропивницький: про людей, події, проблеми й перемоги. Але цього разу нам хотілося зробити щось матеріальне – те, що можна взяти з собою, подарувати, одягнути або розкласти вдома з дітьми.

Так з'явився цей мерч. Худі, торбинки, пазли. На них зображені місця, повз які ми ходимо щодня. Місця, які часто не помічаємо – але які насправді нагадують про нашу ідентичність, <…> Для нас ці речі – про любов до міста і про спільноту людей, яким не байдуже, де вони живуть. І кожна річ тут – це маленька історія Кропивницького» [Цит. за: 8]. У слогані увиразнюються любов до міського простору й бажання об'єднати людей навколо відчуття дому, котрі можна розцінювати як одне із завдань «Доступ. Медіа».

Отже, для створення слоганів мерчу українські онлайн-медіа використовують цитати з літературних творів, вислови історичних постатей, журналістські матеріали, ситуативні фрази, локальну символіку й суспільний досвід, які найбільш точно репрезентують редакційну політику періодичних видань, їхні ціннісні орієнтири й тематичні пріоритети. Аналіз мерчу «Локальної історії», «Української правди», *hromadske*, «Вільного Радіо», «Реальної газети» та «Доступ. Медіа» засвідчив, що слогани стають способом формування спільноти навколо медіа, підтримки локальної й національної ідентичності, актуалізації пам'яті, солідарності й громадянської відповідальності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Допис «Літній мерч hromadske & DEREGA: футболки "Смішно, але не весело"». *hromadske.store* : сторінка у Facebook. 20.05.2025. URL: https://www.facebook.com/share/p/16g8yXrU5K/ (дата звернення: 14.03.2026).

2. «З криміналітетом не зустрічатись»: новий мерч від Михайла Ткача та Клубу УП. *Українська правда* : сайт. 14.10.2025. URL: https://www.pravda.com.ua/news/2025/10/14/8002746/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 14.03.2026).

3. Зеленський звернувся до Вакарчука: «Якщо ти і я – це “ми”. А якщо “ми”, то це всіх». ВІДЕО. *ЦЕНЗОР.НЕТ* : сайт. 29.06.2018. URL: https://censor.net/ua/videonews/3073995/zelenskyyi_zvernuvsya_do_vakarchuka_yakscho_ty_i_ya_tse_my_a_yakscho_my_to_tse_vsih_video (дата звернення: 20.03.2026).

4. Комаровський Б. Вільне Радіо запустило мерч про Донеччину: що вже можна придбати. Вільне Радіо : сайт. 18.03.2026. URL: https://freeradio.com.ua/vilne-radio-zapustylo-merch-pro-donechchynu-shcho-vzhe-mozhna-prydbaty/ (дата звернення: 20.03.2026).

5. Новий мерч Клубу УП від Михайла Ткача. *Українська правда* : сайт. 20.03.2025. URL: https://www.pravda.com.ua/news/2025/03/20/7503845/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 14.03.2026).

6. Опис. *Локальна історія* : ютуб-канал. URL: https://www.youtube.com/@localhistoryUA (дата звернення: 14.03.2026).

7. Світшоти на флісі «Якби не ви, то б і не ми». *Крамниця hromadske*: сайт. URL: https://store.hromadske.ua/svitshoty-na-flisi-yakby-ne-vy-to-b-i-ne-my/ (дата звернення: 14.03.2026).

8. У Кропивницькому команда «Точки доступу» провела різдвяний майстер-клас і презентувала власний мерч. 15.12.2025. *DOSTUP Media*: сайт. URL: https://dostyp.com.ua/novini/tochka-dostupu-provela-rizdvyanij-majster-klas-i-pokazala-merch-iz-simvolami-kropivnickogo/ (дата звернення: 14.03.2026).

9. «Українська правда» запустила продаж власного мерчу через ФБ-магазин. *Marketing Media Review* : сайт. 03.03.2021. URL: https://mmr.ua/ru/ukrayinska-pravda-zapustila-prodazh-vlasnogo-merchu-cherez-fb-magazin (дата звернення: 14.03.2026).

10. Фєтісова О. Тепер у Реальної газети є свій мерч. І він – про дім. *Реальна газета* : сайт. 08.10.2025. URL: https://realgazeta.com.ua/teper-u-realnoi-hazety-ie-sviy-merch-i-vin-pro-dim/ (дата звернення: 14.03.2026).